

VZKRIESENIE LAZÁRA (5. pôstna nedeľa)

Bol chorý istý Lazár z Betánie, z dediny Márie a jej sestry Marty. Bola to tá Mária, čo pomazala Pána voňavým olejom a poutierala mu nohy svojimi vlasmi. Jej brat Lazár bol chorý. Preto mu sestry poslali odkaz: „Pane, ten, ktorého miluješ, je chorý.“ Keď to Ježiš počul, povedal: „Táto choroba nie je na smrť, ale na Božiu slávu, aby ňou bol oslávený Boží Syn.“ Ježiš mal rád Martu i jej sestru a Lazára. Keď teda počul, že je chorý, zostal ešte dva dni na mieste, kde bol. Až potom povedal učeníkom: „Podme znova do Judey.“ Učeníci mu vraveli: „Rabbi, len nedávno ťa Židia chceli ukameňovať a zasa ta ideš?!“ Ježiš odpovedal: „Nemá deň dvanásť hodín? Kto chodí vo dne, nepotkne sa, lebo vidí svetlo tohto sveta. Ale kto chodí v noci, potkne sa, lebo v ňom nie je svetla.“ Toto povedal a dodal: „Náš priateľ Lazár spí, ale idem ho zobudiť.“ Učeníci mu povedali: „Pane, ak spí, ozdravie.“ Ježiš však hovoril o jeho smrti, a oni si mysleli, že hovorí o spánku. Vtedy im Ježiš povedal otvorene: „Lazár zomrel. A kvôli vám sa radujem, že som tam nebol, aby ste uverili. Podme k nemu!“ Tomáš, nazývaný Didymus, povedal ostatným učeníkom: „Podme aj my a umrime s ním.“ Keď ta Ježiš prišiel, dozvedel sa, že Lazár je už štyri dni v hrobe. Betánia bola pri Jeruzaleme, vzdialená asi pätnásť stadií, a tak prišlo k Marte a Márii veľa Židov potešiť ich v žiali za bratom. Keď Marta počula, že prichádza Ježiš, išla mu naproti. Mária zostala doma. Marta povedala Ježišovi: „Pane, keby si bol býval tu, môj brat by nebol umrel. Ale aj teraz viem, že o čokoľvek poprosíš Boha, Boh ti to dá.“ Ježiš jej povedal: „Tvoj brat vstane z mŕtvych.“ Marta mu vravela: „Viem, že vstane v posledný deň pri vzkriesení.“ Ježiš jej povedal: „Ja som vzkriesenie a život. Kto verí vo mňa, bude žiť, aj keď umrie. A nik, kto žije a verí vo mňa, neumrie naveky. Veríš tomu?“ Povedala mu: „Áno, Pane, ja som uverila, že ty si Mesiáš, Boží Syn, ktorý mal prísť na svet.“ Ako to povedala, odišla, zavolala svoju sestru Máriu a potichu jej vravela: „Učiteľ je tu a volá ťa.“ Len čo to ona počula, vstala a šla k nemu. Ježiš totiž ešte nevošiel do dediny, ale bol stále na mieste, kde mu Marta vyšla naproti. Keď Židia, čo boli s ňou v dome a potešovali ju, videli, že Mária rýchlo vstala a vyšla von, pobrali sa za ňou, lebo si mysleli: „Ide sa vyplakať k hrobu.“ Keď Mária prišla ta, kde bol Ježiš, a zazrela ho, padla mu k nohám a povedala mu: „Pane, keby si bol býval tu, môj brat by nebol umrel.“ Keď Ježiš videl, ako plače a ako plačú aj Židia, čo s ňou prišli, zachvel sa v duchu a vzrušený sa opýtal: „Kde ste ho uložili?“ Povedali mu: „Pane, pod' sa pozrieť!“ A Ježiš zaslzil. Židia povedali: „Hľa, ako ho miloval!“ No niektorí z nich hovorili: „A nemohol ten, čo otvoril oči slepému, urobiť, aby tento nezomrel?!“ Ježiš sa znova zachvel a pristúpil k hrobu. Bola to jaskyňa uzavretá kameňom. Ježiš povedal: „Odvalte kameň!“ Marta, sestra mŕtveho, mu povedala: „Pane, už páchne, veď je už štyri dni v hrobe.“ Ježiš jej vravel: „Nepovedal som ti, že ak uveríš, uvidíš Božiu slávu?“ Odvalili teda kameň. Ježiš pozdvihol oči k nebu a povedal: „Otče, ďakujem ti, že si ma vypočul. A ja som vedel, že ma vždy počuješ, ale hovorím to kvôli ľudu, čo tu stojí, aby uverili, že si ma ty poslal.“ Keď to povedal, zvolal veľkým hlasom: „Lazár, pod' von!“ A mŕtvy vyšiel. Nohy a ruky mal ovinuté plátnom a tvár obviazanú šatkou. Ježiš im povedal: „Porozvážajte ho a nechajte ho odísť!“ Mnohí z tých Židov, čo prišli k Márii a videli, čo urobil, uverili v neho. (Jn 11, 1-45)

Ježiš povedal: „Náš priateľ Lazár spí, ale idem ho zobudiť.“ Učeníci mu povedali: „Pane, ak spí, ozdravie.“ Odpovedajú ľudovou múdrosťou: „Spánok uzdravuje, príroda sa

postará.“ Chcú niečo povedať, zapájajú sa do rozhovoru. Sú obrazom nás všetkých. Hoci vieme, že Božie slovo je hlboké, predsa ho zachytávame v tom „najprvšom“, najpovrchnejšom zmysle. A neraz odpovedáme tak, že opakujeme naučené vety, a ani nás nenapadne, aby sme v chápaní išli hlbšie. Navykli sme si na evanjelium. Máme pocit, že všetko v ňom je nám známe. Pritom Božie slovo nám chce neustále sprostredkovať to najvyššie poznanie o Bohu a živote, no my sa pri jeho počúvaní uspokojujeme s najmenšou námahou.

Ježišove slzy pri Lazárovom hrobe nie sú slzami smútku nad stratou priateľa, ako sa najčastejšie vysvetľuje. Sú skôr slzami smútku nad osudom ľudstva, ktoré nie je schopné dôverovať Bohu a preto naďalej trpí pod nadvládou hriechu. V pôvodnom texte totiž slovo o Ježišovi, že bol „*hlboko dojatý*“, „*vzrušený*“ má odtieň v zmysle rozhorčenia a hnevu. Ježiš je rozrušený aj preto, lebo Lazárova smrť evokuje v ňom blízkosť jeho vlastnej smrti. Mocné zvolanie, ktorým Ježiš volá Lazára z hrobu von, pripomína starocirkevným Otcom dramatické vydýchnutie Ježiša na kríži.

Príbeh vzkriesenia Lazára je v prvom rade o povolaní človeka k životu skrze vieru v Krista. Mŕtvy Lazár je symbolom každého jedného z nás. Symboly hriechu a smrti nosíme a budeme na sebe niest' až do konca. V tomto príbehu sú týmito symbolmi šatka a pohrebné plátno. Lazár vychádzajúci z hrobu má ruky a nohy ovinuté plátnom - nosí symboly smrti na sebe. Sami vieme, ako sú naše ruky a nohy pri nasledovaní Krista a pri slávení Eucharistie často „*zviazané*“, akoby niečím ovinuté a naša tvár smutná, bez radosti, akoby zakrytá šatkou. Kristovo vzkriesenie je iné. Definitívne a večné. Evanjelista Ján to demonštruje aj na šatke a pohrebnom plátne, ktoré po Ježišovom vzkriesení ostávajú už uložené v hrobe.

Od najstarších čias je text o vzkriesení Lazára súčasťou krstnej katechézy, i keď sa v ňom o krste vyslovene nehovorí. Katechumenom sa v období ranej Cirkvi čítali evanjeliá v poradí ako ich my čítame v pôstnom období liturgického roku A. Najskôr stretnutie Ježiša so Samaritánkou, ktorá zatúžila po živej vode, ďalej text o uzdravení slepého, ktorému sa postupne otváral duchovný zrak pre Ježiša a ako vyvrcholenie krstnej katechézy sa v prvej Cirkvi čítal text o vzkriesení Lazára, ktorý dostáva dar nového života.

Dnes máme tento proces v Cirkvi obrátený. Väčšina z nás boli pokrstení ako deti, a teda až následne nám bolo umožnené poznávanie Krista v rodinách či cestou katechézy. Príbeh vzkriesenia Lazára nás pozýva k plne vedomému žitiu nášho krstu.